

Grundlæggende undervisningsmateriale

- til inspiration

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

44781

Udviklet af:

Lise Knokgård og Jørgen Mohr Poulsen
Social- og Sundhedsskolen i Vejle Amt
6. julativej 67
7000 Fredericia
Tlf.: 76203333

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

Grundlæggende undervisningsmateriale

---

1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB/TAK

”Netværksskabende aktiviteter” hører til i den fælles kompetencebeskrivelse nr. 2692, ”Omsorg, sygepleje og pædagogisk arbejde”.

FKB'en kan findes på <http://2004.efteruddannelse.dk>

Uddannelsesmålene er relevante for flere af målgrupperne i FKB'en, primært social-og sundhedsassistenter eller lignende.

Kompetenceudviklingen har fokus på flere arbejdspladser inden for jobområdet eksempelvis:

Hjemmeplejen, leve-bo-miljøer, pleje- og aktivitets- og dagcentre, psykiatriske botilbud, støtte- og væresteder.

Arbejdsfunktioner

Den primære arbejdsfunktion er at facilitere relevante aktiviteter til de aktuelle målgrupper, for derigennem at knytte kontakt til andre brugere, borgere, personale, eller et frivilligt foreningsliv.

Uddannelsesmålene er relateret til flere andre uddannelser i den fælles kompetencebeskrivelse og skal kvalificere deltagerne indenfor disse felter. Det drejer sig om følgende uddannelser :

42639: Personlig hjælper

42640: Teamorienteret pleje

42643: Kontaktperson-funktionen i det prof. Omsorgsarbejde

42674: Personer med demens, aktiviteter og livskvalitet

42678: Aktivering og sygdomsforebyggelse hos ældre

42679: Arbejde med ældre i eget hjem

42687: Udvikling og styring af aktiveringsprojekter

44351: Vejledning og rådgivning af patienter/klienter og pårørende

Deltagerforudsætninger

Deltagernes faglige forudsætninger i forhold til uddannelsesmålene vil være afhængige af arbejdsorganiseringen på den enkelte arbejdsplads, men arbejde med aktiviteter bør indgå i jobfunktionen.

Struktur

Uddannelsen kan stå alene, men afhængig af arbejdsfelt kan den kombineres med andre uddannelser. Hvis deltageren arbejder inden for eksempelvis skærmede en-

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

Grundlæggende undervisningsmateriale

---

heder eller leve-bo-miljøer for demente, vil forskellige demenskurser være relevante.

2. Ideer til tilrettelæggelse

Temaer

Følgende mål danner baggrund for de valgte temaer:

Deltageren kan arbejde aktiverende og medvirke til iværksættelse af netværksskabende aktiviteter i lokalmiljøet under hensyntagen til den enkelte borger og borgergruppens ressourcer, livs- og kulturformer og interesser.

Deltageren får kendskab til aktivitetsplanlægningsmetoder og kan herefter planlægge, igangsætte og evaluere en aktivitet, samt medinddrage borgeren heri.

Deltageren kan via formidling og vejledning henvise borgeren til relevante aktivitetstilbud såvel i som udenfor lokalmiljøet.

Deltageren får kendskab til gældende regler for støtte- og hjælpemidler, der kan fremme borgerens aktivitetsudfoldelse.

Tema 1

At arbejde aktiverende

Faglig indsigt i og forståelse for aktivitetens betydning for mennesker er grundlaget for at arbejde aktiverende.

At arbejde aktiverende kræver opmærksomhed på borgerens behov, ressourcer, ønsker og kulturelle værdier.

Personalets roller i det aktiverende arbejde kan have mange former i spændet mellem det autonome og det nogle gange styrende. En væsentlig kompetence er at kunne facilitere og begejstre borgerne til aktivitet, hvorfor den faglige viden og forståelse må kombineres med kommunikative og personlige kompetencer.

Disse kan udvikles blandt andet via praktiske øvelser i kommunikation og samarbejde.

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

Grundlæggende undervisningsmateriale

Tema 2

Aktivitetsplanlægning og analyse - fra start til slut.

Det er relevant at analysere en aktivitet inden der planlægges. Analysen skal af-dække personen, omgivelserne og tidsperspektivet, samt kunne rumme forskellig kulturel baggrund.

Idéen med aktivitetsanalysen er der i planlægningen tages hensyn til ovenstående parametre, så aktiviteten opleves som meningskabende og styrker borgernes egne ressourcer og mulighed for at leve et sundt og virksomt liv.

Ved at involvere forskellige faggrupper i planlægning, gennemførelse og evaluering af en aktivitet kan det tværfaglige samarbejde styrkes og give mulighed for metarefleksion i og udenfor organisationen. Det kan medvirke til at sikre en løbende udvikling til gavn for aktiviteten, deltageren og medarbejderen.

Tema 3

Aktivitetstilbud i og udenfor lokalmiljøet

Deltagerne kan med fordel undersøge, hvilke aktiviteter der i forvejen er kendt i gruppen. Disse systematiseres i forhold til eksempelvis målgrupper, aktiviteternes karakter, således at der skabes et overblik over gruppens samlede viden og erfaringer med aktiviteter og udførelsen af dem.

Internettet anvendes herefter til at supplere og udvide sortimentet således nye muligheder synliggøres og giver inspiration.

Den tilegnede viden om aktivitetsanalyse anvendes på udvalgte aktiviteter.

Aktiviteterne samles i et idékatalog, som kan implementeres til anvendelse i praksis.

IT benyttes for at sikre en form og et layout, der gør materialet brugbart og giver mulighed for at refleksion fører til justeringer og forbedringer.

Samværsaktiviteter/aleneaktiviteter

Udarbejde idekatalog

Procesorienteret

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

Grundlæggende undervisningsmateriale

Tema 1 (idéer)

Vi mener, at uddannelsen bør indledes med en dialog om aktiviteterets betydning for menneskets livslange udvikling og vækst i det moderne samfund, hvor styrkelsen af borgerens mestringsevne er centralt.

Idéer til øvelser i kommunikation og samarbejde:

Aktiv lytning

Assertionstræning

Samarbejde

Den anerkendende metode

Det vil ligeledes være relevant at lave en aktivitetsøvelse, hvor deltagerne er henholdsvis personale og en eller flere udvalgte målgrupper. Øvelsen evalueres i forhold til indhold, proces og kommunikation.

Tema 2 (idéer)

Der kan anvendes forskellige aktivitetsanalysemodeller i undervisningen. Det kan f.eks. være en model fra en kommune eller lignende.

Modellernes helt store force er at de skaber overblik i planlægningsfasen og sikrer inddragelse af relevante elementer for den givne aktivitet. Deltagerne kan således komme rundt omkring de person-, omgivelses- og tidsmæssige faktorer i aktivitetsudførelsen, så som:

- Personens sensomotoriske, kognitive, psykologiske, psykosociale og åndelige dimension.
- Omgivelsernes fysiske, sociale, kulturelle og institutionelle elementer.
- Tidsmæssige aktivitets, hverdags, livsforløbs og rehabiliteringsproces elementer.

Deltagerne kan i grupper udarbejde en aktivitetsanalyse og planlægge en aktivitet ud fra enten egen praksiserfaring eller casearbejde med udgangspunkt i de nævnte elementer.

Deltagerne fremlægger arbejdet der diskuteres og evalueres med henblik på videndeling og efterfølgende implementering i egen praksis.

Netværksskabende aktiviteter for ældre og handicappede

Grundlæggende undervisningsmateriale

Tema 3 (idéer)

Deltagerne introduceres til kvalificeret internetsøgning og relevante Dtp-programmer, så katalogets udformning bliver indbydende, informativt og læsevenligt. Det kan f.eks. være Publisher eller Word.

Vi lægger vægt på at indholdet laves af dem der udfører aktiviteterne, da beskrivelserne bliver præcise og kan redigeres efter behov.

Gruppernes produkter, f.eks. en folder præsenteres og vurderes på såvel det indholds mæssige som det tekniske (anvendelse af billeder, typografi mv.)

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Intet.

4. Litteraturliste mv.

Kultur- og aktivitetsfag	Rugh, Charlotte (red.) Munksgaard, Danmark 2004
Kultur og aktivitet	Bruun, Mette Elisabeth Munksgaard, Danmark 2001
Socialt netværk: et kursus i lokalmiljøet: en rapport fra efteruddannelseskursus på Den Sociale Højskole, Odense	Den Sociale Højskole, Odense, 1983